

EXPUNERE DE MOTIVE

„LEGE pentru modificarea și completarea „Legii nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului”

Prezenta Lege urmărește modificarea Legii nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prin majorarea cuantumului raportat la Indicatorul Social de Referință de la 1,20 ISR la 1,50 ISR, precum și acordarea indemnizației de concediu în perioada efectuării concediului legal de odihnă prin care asistentul maternal asigură continuitatea activității desfășurate.

Alocația de plasament

Având în vedere interzicerea instituționalizării copiilor în centrele de tip rezidențial cu caracteristicile centrelor de tip clasic, începând cu data de 1 ianuarie 2020, pentru a sprijini dezvoltarea rețelilor de servicii alternative la îngrijirea instituțională este necesară creșterea alocației de plasament care se plătește persoanei, asistentului maternal, reprezentantului familiei, al organismului privat acreditat care a luat în plasament copilul sau tutorelui pentru asigurarea în condiții optime a dezvoltării copiilor aflați în această situație.

Așadar, interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socioafectiv și la viața de familie. Legea nr. 272/2004 prevede clar că în determinarea interesului superior al copilului se au în vedere nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie.

Valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent pentru o familie de doi adulți și doi copii pentru luna Septembrie 2020 este de 7.278 lei pe lună, în creștere cu +4,7% față de anul precedent, când era 6.954 lei pe lună, în creștere cu 2.8% față de 2018.

Cea mai mare majorare în structura de cheltuieli a coșului a fost înregistrată la capitolul locuință. Cheltuielile pentru locuință au crescut cu +8.8% în septembrie 2020 față de septembrie 2019. Prin comparație, în 2019 creșterea cheltuielilor legate de locuință era de doar +2,3% față de septembrie 2018.

De asemenea, creșteri mai mari decât anul precedent s-au înregistrat la capitolul cheltuieli pentru alimentație cu +5,5% mai mult în septembrie 2020 față de septembrie 2019, comparativ cu +3,8% în septembrie 2019 față de septembrie 2018.

Valoarea coșului pentru o familie de doi adulți și un copil este de 6.194 lei pe lună, pentru o familie de doi adulți fără copii este de 4.597 lei pe lună, iar pentru o persoană adultă singură este de 2.818 lei pe lună. De aici rezultă că, în medie, costurile necesare pentru creșterea unui copil într-o familie cu doi adulți era la nivelul anului 2020 de 1.597 de lei/lună (6.194 lei/lună – 4.597 lei/lună), adică mai

mult decât dublul alocației de plasament care se alocă în prezent pentru fiecare copil aflat în îngrijirea unui asistent maternal (600 lei/lună).

Astfel, pentru o familie alcătuită din doi adulți salariați, de 35-45 de ani, și doi copii în întreținere, de 12-14 ani și respectiv 8-10 ani, coșul minim de consum lunar pentru un trai decent pentru septembrie 2018 în valoare totală de 6.762 lei pe lună. Astfel, pentru alimentație sunt – 1.405 lei pe lună; îmbrăcăminte și încălțăminte 651 lei pe lună; locuință – 1.781 lei pe lună; dotarea locuinței – 220 lei pe lună; cheltuieli cu locuința – 477 lei pe lună; produse de uz casnic și igienă personală – 238 lei pe lună; servicii – 488 lei pe lună; educație și cultură – 546 lei pe lună; îngrijirea sănătății – 107 lei pe lună; recreere și vacanță – 234 lei pe lună; fondul de economii al familiei – 615 lei pe lună.

Începând din luna august 2020 este în vigoare Legea 174/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind aprobarea coșului minim de consum lunar. Conform acestei legi, coșul minim de consum pentru un trai decent constituie elementul principal de fundamentare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și a politicii salariale.

Recalcularea valorii coșului s-a realizat în baza indicilor de prețuri comunicați de Institutul Național de Statistică pentru luna septembrie 2020 raportat la luna septembrie 2019.

Așadar pentru asigurarea drepturilor de hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și bani pentru nevoile personale ale copiilor aflați în plasament este nevoie de o actualizare o dată la câțiva ani în raport cu valoarea coșului minim de consum lunar care se majorează de la an la an între 2% și 5%.

Mai mult decât atât, conform unei analize realizate de compania internațională Picodi, de la începutul sarcinii și până la primele zile din cel de-al doilea an de viață, costurile pentru un copil se ridică la peste 16.000 de lei. Exceptând costurile periodice, mâncare, haine, scutece, trebuie luate în calcul și căruciorul, pătutul și multe altele.

De asemenea, în primii 3 ani de viață nevoia zilnică de calorii este între 1.200 și 1.400, crește la 1.500-1.750 la copiii între 4-6 ani și ajunge la 1.700-1.950 la copiii de 7-9 ani.

Așadar, toate acestea demonstrează că pentru dezvoltarea normală a unui copil este nevoie de o cheltuială minimă de 1.192 lei pe lună în primele 6 luni, ceea ce este aproape dublu față de cei 600 de lei, raportați la 1,2 ISR pe care îi primește în prezent un asistent maternal profesionist pentru asigurarea necesarului de trai unui copil aflat în plasament.

În același timp, cum poți să crești un copil cu atât de puțini bani, când o altă analiză arată că doar cheltuielile cu școala ajung, conform unui calcul din 2018, la aproape 550 de lei în fiecare lună.

Copii care sunt dați în plasament sunt minori orfani sau abandonați de familia naturală, care sunt crescuți prin grija asistenților maternali în niște condiții deosebit de grele. Astăzi, un astfel de copil primește din partea statului o alocație de plasament a cărei valoare e raportată la indicatorul social de referință în

quantum de 1,2 ISR. Deci dacă astăzi valoarea ISR este de 500 de lei, rezultă că alocația de plasament este de 600 de lei pe lună. Atât alocă statul român pentru cheltuielile necesare pentru creșterea unui copil.

Aproximativ 18.000 de copii din România primesc o alocație de doar 600 de lei pe lună pentru cheltuielile privind creșterea lor, pentru hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și pentru nevoi personale.

Sunt 18.000 de copii care se află în această situație. 18.000 de copii condamnați la sărăcie severă. Asistenții maternali la care se află în plasament nu sunt oameni bogați. De regulă, sunt oameni în vârstă, cu venituri mici și fără posibilitatea de a și le spori.

Așa-numitul indicator social de referință, acel ISR la care se raportează valoarea alocației de plasament, nu a mai fost modificat din 2008. Are aceeași valoare de 500 de lei.

O creștere a ISR are implicații majore în multe domenii care se raportează la acest indicator, începând de la ajutoarele sociale până la amenzile auto. Dar nu trebuie neapărat să modificăm acest indicator pentru a oferi un trai la limita decenței celor 18.000 de copii aflați în grija asistenților maternali.

De aceea, această inițiativă legislativă propune o reglementare prin care să crească factorul de multiplicare al ISR pentru stabilirea valorii alocației de plasament. Astfel, o creștere de la 1,2 ISR la 1,5 ISR reprezintă o majorare de la 600 de lei, la 750 de lei pe lună. În mod evident, nu este suficientă nici această sumă, dar contează foarte mult pentru acești copii. Impactul lunar al acestei creșteri va fi de 2,7 milioane lei, iar pe întreg anul ar ajunge la 32,4 de milioane lei, fiind deci sustenabil în raport cu creșterile anuale prevăzute în Strategia Fiscal Bugetară elaborată de Ministerul Finanțelor pentru perioada 2021-2023. O astfel de majorare poate fi absorbită de creșterea economică prognozată a PIB-ului real (2021: +4,3%; 2022: +4,7%; 2023: +5%) și este perfect justificată dacă ținem cont de evoluția inflației în această perioadă (2021: 2,5%; 2022: 2,4%; 2023: 2,3%), care implică o depreciere a puterii de cumpărare de cel puțin 7% în următorii trei ani, inclusiv în ceea ce privește produsele și serviciile necesare creșterii unui copil.

În orice caz, acest efort bugetar de circa 32,4 milioane de lei anual, este cu mult, mult mai mic decât sumele ce ar trebui cheltuite de statul român în cazul reîntoarcerii acestor copii în centrele de plasament, pe fondul creșterii deficitului de asistenți maternali profesioniști în contextul deprecierei veniturilor necesare creșterii copilului.

În plus, așa cum am arătat mai sus, costurile reale pentru creșterea unui copil sunt cu mult mai mari, de circa 1.500 lei pe lună.

Indemnizația de concediu

În ceea ce privește modificarea articolului 122, alineatul (3), litera d), cu privire la acordarea unei indemnizații de concediu în perioada efectuării concediului legal de odihnă pentru asistentul maternal

care are în plasament un copil, modificarea este în acord cu decizia dată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Aceasta a constatat că reglementarea națională în discuție recunoaște asistenților maternali un drept la concediu anual plătit, dar subordonează dreptul acestora de a lua concediu fără copilul aflat în sarcina lor unei autorizații a angajatorului, care trebuie să respecte realizarea în bune condiții a misiunii de protecție a copilului respectiv.

Curtea a considerat că limitările legale aduse astfel drepturilor asistenților respectivi la perioade de repaus zilnic și săptămânal, precum și la concediu anual plătit respectă conținutul esențial al acestui drept, fiind, totodată, necesare pentru realizarea obiectivului de interes general recunoscut de Uniunea Europeană, care constă în protecția interesului superior al copilului, consacrat la art. 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, așa cum a fost conceput acest obiectiv de reglementarea română, și căruia îi corespunde obligația asistentului maternal de a asigura în mod continuu integrarea copilului plasat în căminul și în familia sa, precum și dezvoltarea armonioasă și îngrijirea acestui copil.

Această reglementare este necesară pentru a înlătura tratamentul discriminatoriu dintre asistenții maternali care își petrec concediul de odihnă fără a fi însoțiți de copii pe care îi au în grijă și cei care continuă îngrijirea acestora și în perioada convenită de concediu. Reglementarea din prezent, care nu acordă niciun beneficiu asistentului maternal care asigură continuitatea îngrijirii copilului și în perioada convenită de concediu încurajează practic separarea de copil pe perioada concediului de odihnă, ceea ce contravine interesului superior al copilului.

În plus, acordarea indemnizației de concediu ȘI PENTRU asistenții maternali care asigură continuitatea îngrijirii copilului pe perioada de concediu convenită a reprezenta un stimul necesar pentru combaterea abandonului din această profesie, pe fondul remunerațiilor extrem de scăzute. Doar în anul 2020, circa 820 de asistenți maternali au renunțat la această profesie în principal din cauza veniturilor extrem de scăzute. În cazul în care, Guvernul va pune în practică intențiile deja anunțate de interzicere a cumulului pensiei cu salariul plătit de la stat, ne vom confrunta cu un nou val de plecări din sistem a asistenților maternali. Cel puțin 1.000 dintre cei aproximativ 11.000 de asistenți înscrși în prezent sunt deja la pensie, iar alți 1.000 urmează să ajungă la limita de vârstă de pensionare în acest an. Dacă acești asistenți maternali vor opta pentru pensie și vor renunța la profesie, atunci vom avea circa 3.000 de copii care vor trebui să se reîntoarcă în centrele de plasament, ceea ce va crește substanțial cheltuielile bugetar necesare îngrijirii acestor copii, cu mult peste efortul bugetar necesar acordării indemnizației de salariul pentru asistenții maternali care asigură continuitatea îngrijirii copilului și pe perioada concediului convenit.

În vederea fundamentării acestei inițiative legislative au fost transmise mai multe întrebări și interpelări către Ministerul Muncii și Protecției Sociale pentru:

- identificarea numărului de copii care se află în plasament la asistenții maternali și în plasament familial.

- comunicarea sumei prevăzute în bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale în 2021 pentru plata alocațiilor de plasament acordate copiilor aflați în plasament,
- estimarea impactului financiar anual al unei creșteri a alocațiilor de plasament pentru copiii aflați în plasament familial și în grija asistenților maternali, de la valoarea de 1,2 ISR la valoarea de 1,5 ISR.

În numele inițiatorilor: Deputat PSD: Șlincu Dan-Constantin

Deputat PSD: Budăi Marius-Constantin

LEGE pentru modificarea și completarea „LEGII nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului”

Nr. crt.	Nume și prenume parlamentar	Partid	Semnătura
1	Albuș Emil Florin	PSD	
2	Mircea Florin	PSD	
3	Hutu Alexandra	PSD	
4	HOLBAN GEORGETA CHERAZ	PSD	
5	BULAI OANA GIANINA	PSD	
6	INTOTERO NATALIA ELENA	PSD	
7	ANU CRISTINA ELENA	PSD	
8	NASSAR RODICA	PSD	
9	BARBU FLORIN	PSD	
10	Birca Camelia	PSD	
11	Sandu Viorica	PSD	
12	OTESANU DANIELA	PSD	
13	Paraschiv Rodica	PSD	
14	PREURA ALEXANDRA	PSD	
15	Ostaficuc Marius	PSD	
16	Goleac Nicoleta	PSD	
17	Adrian CHERNOIU	PSD	
18	Bogdan Ivan - Grina	PSD	
19	FITAR MIHAI - VIOREL	PSD	
20	Alda Adrian	PSD	
21	MUNTEANU REMUS	PSD	
22	COTARVA JUNIOR	PSD	
23	Paladi George	PSD	
24	Ioana Violeta - Combar	PSD	
25	Tim Bogdan Ghe	PSD	
26	Popescu Vlad	PSD	
27	Husaru Silviu	PSD	
28	SETEA GABRIEL - VALE	PSD	
29	LUNGOCIO MITRU GUCIAN	PSD	
30	TUTUIANU MARIUS HONIA	PSD	
31	MIHA MARIA	PSD	
32	RASALICU MARIAN	PSD	

**LEGE pentru modificarea și completarea „LEGII nr. 272 din 21 iunie
2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului”**

Nr. crt.	Nume și prenume parlamentar	Partid	Semnătura
33	DUMITRACHE I CRISTINA	PSD	
34	PIPER-SAYU FLORIN	PSD	
35	CRISTESCU RASU MIHAIL	PSD	
36	DANIEL GHIT	PSD	
37	MANTA CLAUDIU	PSD	
38	JOHNI RADU MARCELE	PSD	
39	BEVICU FLORIN	PSD	
40	PREDESCU ANA LOREDANA	PSD	
41	CATAUTA ANA-MARIA	PSD	
42	LUZIBU ROMEO LAMIZEL	PSD	
43	TEDEUS LAURENTIU CRISTIAN	PSD	
44	TRISTIN LUCIAN	PSD	
45	RUJAN ION CRISTINELE	PSD	
46	MATEI C-ITA BOGIMIL	PSD	
47	VLADIN BORIN	PSD	
48	Remmerito P. Crincom	PSD	
49	HUMELNICH MARIUS	PSD	
50	Oporeto Nicusor	PSD	
51	KOMASCAN MUNDIN	PSD	
52	MIREA SIMINICA	PSD	
53	FIREA GABRIELA	PSD	
54	LAMPOL GHITIEZ	PSD	
55	GEORGESCU LAURA	PSD	
56	Felgareu Moughes Laura	PSD	
57	IOANCHINA MARIUS-GHE.	PSD	
58	DEHES IOAN	PSD	
59	MATIBS CACINE GHE	PSD	
60	CRISTESCU IONEL DANUT	PSD	
61	Pegsa Florin	PSD	
62	Adomnicoi Clirala	PSD	
63	Pavelescu Nicolae	PSD	

